

FUNDACJA
MODY CYRKULARNEJ
www.cyrkularna.pl

Co z tą modą?

KOMITET
DO SPRAW
POŻYTKU
PUBLICZNEGO

Narodowy Instytut Wolności
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego

Rządowy Program
Rozwoju Organizacji
Obywatelskich
na lata 2018-2030
PROO

SFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW NARODOWEGO INSTYTUTU WOLNOŚCI – CENTRUM
ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU
ROZWOJU ORGANIZACJI OBYWATELSKICH NA LATA 2018-2030 PROO

O czym będziemy mówić

- Co to jest moda?
- Czego szukać w metkach
- Czy marka premium coś nam gwarantuje
- Czego w metkach nie znajdziemy - chemikalia
- Rodzaje tkanin
- Co to jest wiskoza
- Co to znaczy "wyprodukowano w Polsce"
- Jak ubierać się etycznie
- Index użycia

— O prowadzacej słów kilka

Agata Zgliczyńska

- założycielka Circular Fashion Foundation i promotorka cyrkularnego podejścia w modzie
- łączy doświadczenie z finansów z praktyką budowania przedsięwzięć odpowiedzialnych społecznie
- angażuje lokalnych Ambasadorów Dobrej Mody
- pokazuje twórcom zrównoważonej mody, jak zamienić pasję w biznes
- uczy, jak rozwijać przedsięwzięcia w zgodzie z wartościami i odpowiedzialnym tworzeniem

○ Fundacji - działamy lokalnie wpływamy globalnie

- Edukujemy o świadomych wyborach konsumenckich
- Organizujemy warsztaty: szycie, przeróbki, rękodzieło
- Prowadzimy wydarzenia – od lokalnych spotkań po festiwale cyrkularne
- Współpracujemy z samorządami, bibliotekami, szkołami i NGO
- Wspieramy twórców i twórczynie w profesjonalizacji ich działań
- Tworzymy wspólnotę osób, które chcą działać dla zmiany lokalnie i globalnie

Moda - co to?

Świat mody

trend

ekspresja

styl

indywidualność

Kilka definicji

- Zbiór trendów określających to, co jest popularne
- Szybko zmieniające się zjawisko społeczne i kulturowe
- Sposób komunikowania tożsamości i emocji
- Efekt działania projektantów, mediów, influencerów i użytkowników
- Lustro czasów i nastrojów społecznych

Kto kreuje modę?

- Projektanci i domy mody
- Media i branża kreatywna
- Influencerzy i popkultura
- Subkultury i trendy uliczne
- Marki i rynek odzieżowy
- Społeczeństwo — zwykli ludzie, którzy nadają trendom życie

Ikona stylu - nie mody

Gdzie powstają nasze ubrania

- **Azja** – **70%** światowej produkcji (Chiny, Bangladesz, Wietnam, Indie, Indonezja)
- **Chiny** – **29,6%** globalnego eksportu
- **Indie** – ok. **4%** globalnego eksportu
- **Europa** – **21%** eksportu (Turcja, Włochy, Hiszpania, Portugalia, Europa Środkowa)
- Pozostałe regiony (Ameryka Łacińska, Afryka, Bliski Wschód) – ok. **9–10%**

Rana Plaza 2013

24 kwietnia 2013 roku zginęło 1127 osób, a blisko 2,5 tys. zostało rannych
| rijans, Flickr, Wikimedia Commons / CC-BY-SA 2.0.

Pożar fabryki odzieży w Bangladeszu 15 października 2025 r.

Co najmniej 16 osób zginęło w wyniku ogromnego pożaru czteropiętrowej fabryki odzieży w stolicy Bangladeszu, Dhace. Pożar rozprzestrzenił się na sąsiedni magazyn chemiczny. Szef straży pożarnej Mohammad Tajul Islam Chowdhury powiedział lokalnym mediom, że ofiary prawdopodobnie zmarły "natychmiast" wskutek wdychania "bardzo toksycznego gazu".

Bangladesz – gospodarka oparta na odzieży

- **80–85%** eksportu kraju to gotowa odzież
- Sektor odzieżowy tworzy **11–15%** PKB
- Tekstylia i odzież odpowiadają za **ponad połowę wartości dodanej** w przemyśle
- To jeden z najważniejszych ośrodków produkcji ubrań na świecie
- Ok. 40% pracowników jest zatrudniona w sektorze odzieżowym
- w 2022 r. około 8,90 % dzieci w wieku 5-17 lat pracowało - większość w sektorze ubrań

Made in Poland (Italy, EU...)

- Gdy kluczowy etap produkcji odbył się w danym kraju UE
- Gdy w tym kraju nadano produktowi jego ostateczne cechy
- Gdy nie jest to tylko pakowanie lub metkowanie
- Gdy realna wartość produktu powstała w danym kraju UE

Rodzaje tkanin

Tkaniny naturalne

Bawełna
Len
Konopie
Ramia
Juta
Wełna
Kaszmir
Angora
Jedwab

Tkaniny sztuczne
*włókna powstają z
surowców naturalnych,
ale są chemicznie
przetwarzane*

Wiskoza
Modal
Lyocell (np. Tencel)
Acetat
Triacetat
Cupro

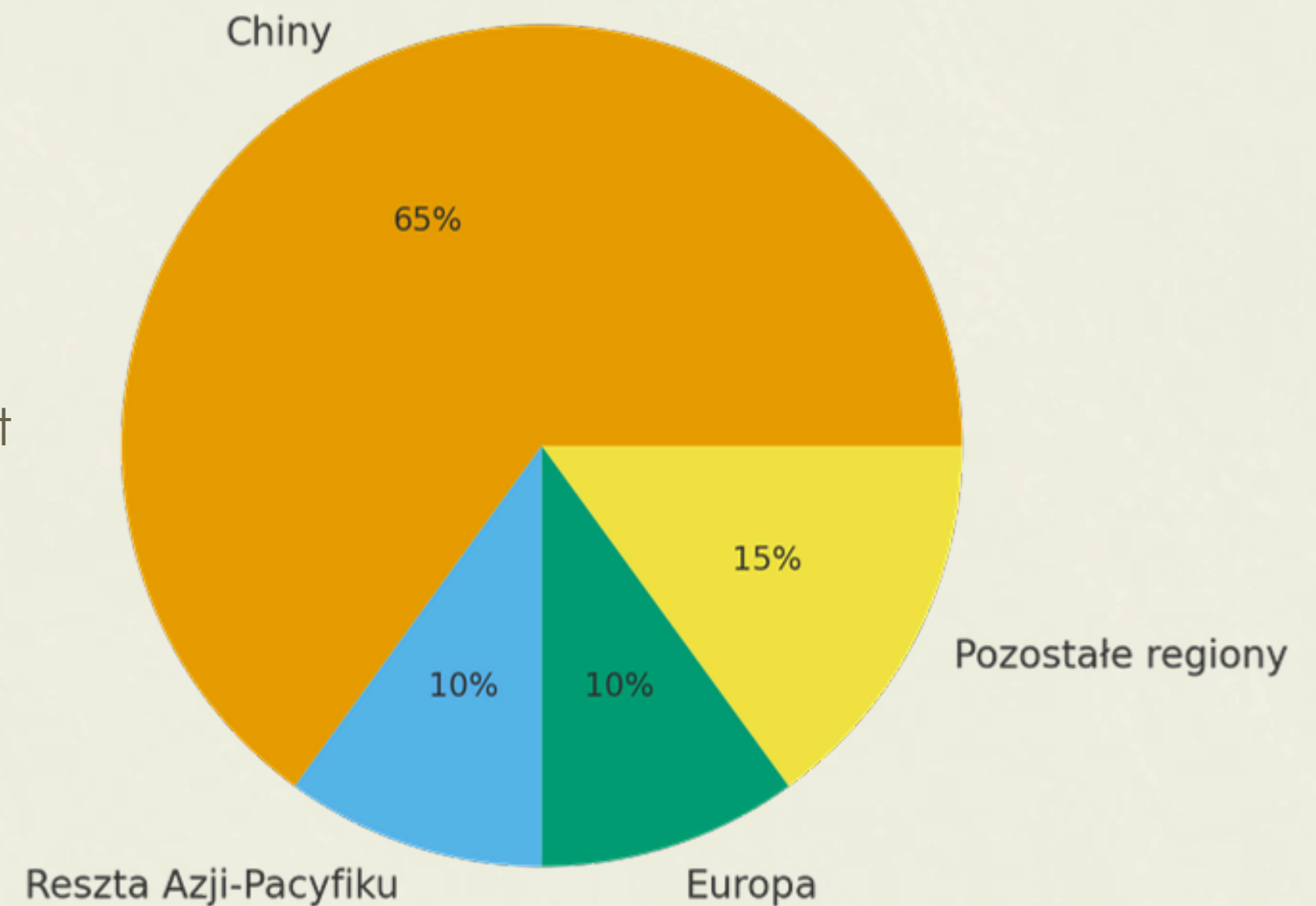
Tkaniny syntetyczne
włókna wytwarzane
całkowicie chemicznie

Poliester
Poliamid (Nylon)
Akryl
Elastan (Spandex, Lycra)
Polipropylen
PVC
Gore-Tex (membrana
syntetyczna)

Wiskoza

- 1884–1891 – powstaje wiskoza (rayon), pierwsze włókno sztuczne na świecie
- Opatentowana przez Hilaire de Chardonnet we Francji jako „sztuczny jedwab”
- Na rynku od ok. 1910 r

Szacunkowy udział regionów w globalnej produkcji wiskozy

Metki

pranie		
	prać w 30°C	prać w 40°C
	prać w 60°C	prać w 90°C
	prać ostrożnie	prać delikatnie
	prać ręcznie	nie prać
czyszczenie chemiczne		
	dowolny rozpuszczalnik	tylko rozpuszczalniki węglowodorowe
	tylko rozpuszczalniki tetrachloroetylenowe	czyścić na mokro
	czyścić chemicznie	nie czyścić chemicznie
wybielanie		
	można wybielać	nie wybielać
	można wybielać z chlorem	wybielać bez chloru
suszenie		
	można suszyć bębnowo	suszyć w niskiej temperaturze
	suszyć w wysokiej temperaturze	nie suszyć bębnowo
	suszyć poziomo	suszyć pionowo
	suszyć rozwieszone	suszyć w cieniu
prasowanie		
	można prasować	nie prasować
	prasować bez pary	prasować do 110°C
		prasować do 150°C
		prasować do 200°C

TOP 5 szkodliwych chemikaliów w ubraniach

Formaldehyd

Skutki: podrażnienia, alergie

Gdzie: „non-iron”, tania odzież

Azo-barwniki

Skutki: rakotwórcze aminy

Gdzie: intensywne kolory, dżinsy

PFAS / PFC

Skutki: zaburzenia hormonalne

Gdzie: wodoodporne kurtki, softshell

Ftalany

Skutki: wpływ na płodność

Gdzie: gumowe nadruki na T-shirtach

Nonylfenole (NPE)

Skutki: toksyczne, zaburzają hormony

Gdzie: tanie, masowo farbowane tkaniny

Jak unikać szkodliwych chemikaliów ?

- Pierz każde nowe ubranie przed założeniem
- Unikaj intensywnych, „chemicznych” zapachów
- Uważaj na błyszczące, gumowe nadruki
- Omijaj „non-iron” i podejrzanie tanie ubrania
- Wybieraj naturalne, jasne kolory (mniej barwienia)
- Zaufaj skórze — gdy swędzi lub podrażnia, nie noś

— OEKO-TEX Standard 100

Co OEKO-TEX robi dobrze

Testuje tkaniny na obecność szkodliwych substancji

Chroni konsumenta przed toksycznymi chemikaliami

Dotyczy wszystkich elementów produktu (nici, guziki, metki)

**STANDARD
100**

Główne zarzuty i słabe punkty

Nie obejmuje całego wpływu środowiskowego (np. uprawy surowca)

Nie dotyczy warunków pracy w fabrykach

Może być używany w sposób sugerujący więcej, niż faktycznie gwarantuje (ryzyko greenwashingu)

Konsument często myśli, że produkt jest „eko” – a certyfikat dotyczy tylko bezpieczeństwa chemicznego

OEKO-TEX to pożyteczny certyfikat, ale powinien być jednym z wielu elementów oceny produktu – nie gwarancją pełnej etyki i ekologii

Cost Per Use

Tanie buty (fast fashion)

Cena: 120 zł

Liczba użyć: 15 razy (pękają,
odkleja się podeszwa, nie nadają
się do naprawy)

CPU = 8 zł za użycie

Dobre buty (skórzane, naprawialne)

Cena: 450 zł

Liczba użyć: 150 razy + możliwość
zelowania

CPU = 3 zł za użycie

—
Czy marka to jakość?

Cena ≠ jakość
Brand ≠ trwałość

Dior

Materiały + konstrukcja + naprawialność = prawdziwa wartość

— Dlaczego “marki” są drogie?

🌟 Logo i prestiż

📣 Marketing i influencerzy

🏪 Luksusowe butik

📦 Małe serie, duże ryzyko

🎨 Wartość kulturowa i trend

💛 Uczucia: pewność siebie, wyjątkowość, przynależność

🏆 **Jakość - czasami**

Co dalej z naszym ubraniem

Alto Hospicio, Iquique, Chile. [Martin Bernetti/AFP]

Ghana, 2024 r. Foto: Misper Apawu / East News

— Podsumowanie

Co to jest moda?

Moda to komunikat – sposób wyrażania siebie i wyborów

Czego szukać w metkach?

Skład, gramatura, pochodzenie, certyfikaty, instrukcja pielęgnacji

Czy marka premium coś gwarantuje?

Nie zawsze — logo ≠ jakość. Liczy się konstrukcja, materiał i trwałość

Czego w metkach nie znajdziemy?

Chemikaliów, barwników, mikroplastiku, procesu produkcji

Rodzaje tkanin

Naturalne, sztuczne, syntetyczne – każda ma swoje plusy i minusy

— Podsumowanie

Co to jest wiskoza?

Włókno sztuczne z celulozy – naturalne pochodzenie, chemiczna produkcja

„Wyprodukowano w Polsce/Włoszech/UE” – co to znaczy?

Miejsce szycia, nie pochodzenie tkaniny. Metka nie pokazuje całej historii produktu

Jak ubierać się etycznie?

Kupuj mniej i lepiej, sprawdzaj skład, wspieraj lokalne marki, naprawiaj

Index użycia

Im trwalsze i ponadczasowe ubranie tym tańsze w użytkowaniu

Jak kończą nasze ubrania?

Większość trafia na wysypiska lub do Afryki/ Azji,

Najbardziej ekologiczne ubranie to to, które nosimy długo

Dziękujemy za uwagę❤️

💛 Twoje wybory mają znaczenie

🌿 Moda to odpowiedzialność i uważność

♻️ Dbaj, naprawiaj, noś długo

Kontakt

Wspólna moda, wspólna radość, wspólne dobro!

+48 695 160236

CYRKULARNA.PL

CYRKULARNA@GMAIL.COM

@MODA CYRKULARNA